

Storstadspolitiken

fakta

FAKTABLAD OM STORSTADSPROPOSITIONEN 1997/98:165

1998-05-19

Mer än var tredje svensk lever i storstadsområden. Människor söker sig till storstäderna för det stora och varierande utbudet av kultur, utbildning, boende och arbete. Storstädernas styrka ligger i just mångfalden, skapandekraften och kreativiteten. För att kunna locka investeringar till de svenska storstäderna i den hårda internationella konkurrensen är det nödvändigt med välutbildad arbetskraft, bra offentlig service och en välutvecklad infrastruktur.

De ekonomiska och sociala skillnaderna i storstäderna har ökat under krisen på 1990-talet. Arbetslösheten har ökat kraftigast i de mest utsatta bostadsområdena. Många av de som bor i dessa områden är invandrare. Med den nya storstadspolitiken vill regeringen att den ökade tillväxten och de nya arbetstillfällena kommer alla människor till del.

Storstadspolitiken handlar inte bara om tillväxt och integration. Regeringen anser att ett rikt kulturutbud och en vacker och sund stadsmiljö också är förutsättningar för att människor ska trivas i staden.

Storstaden berörs av många olika politikområden. För första gången presenterar en svensk regering en proposition, Utveckling och rättvisa - en politik för storstaden på 2000-talet (1997/98:165), med en sammanhållen storstadspolitik. Regeringen ser propositionen som starten på en process där stat och berörda kommuner, landsting och självstyrelseorgan samarbetar för att skapa tillväxt och ge stöd åt utsatta storstadsområden.

Målen för regeringens storstadspolitik

- att ge storstadsregionerna goda förutsättningar för tillväxt och därmed kunna bidra till att nya jobb skapas såväl inom regionen som i övriga delar av landet.
- att bryta den sociala och etniska segregationen i storstadsregionerna och att verka för jämlika levnadsvillkor för storstädernas invånare.

Tidigare åtgärder riktade till storstäderna

Genom höjningar av de permanenta statsbidragen till kommuner och landsting har storstadsregionerna tillförts 7,4 Mrd till vård, skola och omsorg. För landet som helhet kommer de permanenta statsbidragen att ha höjts med totalt 20 Mrd år 2000 jämfört med 1996. Det kommunala utjämningsystem som infördes 1996 innebar framför allt att kommuner med höga kostnader för individ- och familjeomsorg fick en högre kompensation än tidigare, vilket gynnade kommuner med tunga sociala problem i storstadsområdena.

Regeringen har beslutat om sammanlagt 60 000 nya högskoleplatser för perioden 1997-2000. Av de 45 000 platser som redan har fördelats har 10500 tillfallit storstäderna. "Kunskapslyftet" är regeringens femåriga satsning på vuxenutbildning. Totalt satsas 140 000 platser på gymnasienivå och 5 000 platser i grundläggande vuxenutbildning. 34599 av dessa platser har fördelats till storstäderna.

Ytterligare information

Informatör
Helena Lindman
Tel: 08-405 10 93

Politiskt sakkunnig
Mikael Magnusson
Tel: 08-405 14 40

Pressekreterare
Anna Forsberg
Tel: 08-405 13 80

Geografisk avgränsning

Åtgärderna i propositionen riktar sig mot arbetsregionerna i storstäderna. Detta innebär:

Stockholm:

Stockholms län.

Göteborg:

kommunerna Göteborg, Mölndal, Partille, Kungälv, Ale, Härryda, Kungsbacka och Lerum

Malmö:

kommunerna Malmö, Burlöv, Trelleborg, Kävlinge, Lund, Svedala, Lomma, Staffanstorps och Vellinge.

Den bostadspolitiska propositionen 1997/98:119 och den integrationspolitiska propositionen 1997/98:16 innehåller åtgärder för att främja bostadsmiljön och integrationen.

En annan av regeringens åtgärder för en bättre storstadsmiljö är stödet till lokala investeringsprogram för ekologisk hållbarhet som uppgår till 7,4 Mrd kronor, varav 900 mkr till storstadsstäderna, för åren 1998-2001. Regeringen har också ökat anslagen för brottsförebyggande verksamhet i hela landet med 54,6 mkr 1995/96-2000.

Regeringen bedriver ett löpande arbete för förenklingar för småföretagare. Skatterna för de mindre företagen har sänkts med drygt 7 mrd kronor för att stimulera investeringar och nyanställningar.

Regeringens förslag i storstadspropositionen Storstadsdelegation

– En storstadsdelegation tillsätts för att utveckla och samordna den nationella storstadspolitiken samt att vara motpart till kommunerna i fråga om de lokala utvecklingsavtalen.

Motor för tillväxt

– Storstadens roll som motor för tillväxt kan stärkas genom regional näringspolitik och samverkan mellan högskola, näringsliv och myndigheter i regionen.

– Regeringen skapar 5 000 nya högskoleplatser till storstadsregionerna permanent från höstterminen år 2000.

Lokala utvecklingsavtal

– Totalt 480 mkr år 1999, 480 mkr år 2000 och 785 mkr år 2001 anvisas till stöd för lokalt utvecklingsarbete i de utsatta bostadsområdena. Stödinsatserna samlas inom ramen för lokala utvecklingsavtal. Det är viktigt att långtidsarbetslösa får stöd att komma in på arbetsmarknaden eller till vidareutbildning som leder till jobb.

– Individuella handlingsplaner skapar förutsättningar för samverkan mellan försäkringskassa och länsarbetsnämnd.

Utbildning och kultur

– Deltidsförskolor i utsatta bostadsområden stöds med 600 mkr under perioden 1999-2001.

– Satsningar på praktikplatser åt arbetslösa vuxna, rekrytering av lågutbildade vuxna och IT-baserade läromedel för svenska som andraspråk görs med totalt 46,5 mkr.

– Kulturmiljövården tilldelas 10 mkr år 1999-2001.

– Kultur- och idrottsverksamhet får 20 mkr per år 1999-2001.

Boendemiljö och trygghet

– Regeringen satsar på polisväsendet i storstäderna för att öka tryggheten och förebygga brott.

Demokrati

– Fler människor måste uppmuntras att påverka och diskutera lokala frågor. Lokala föreningar kan engagera människor. Kommundelsnämnderna har en viktig roll i den lokala demokratin.

Budgeten för storstadsarbetet

	1999	2000	2001
Stöd till utsatta bostadsområden	150	150	-
Stöd till utsatta storstadsområden	90	90	545
Språkutveckling och språkförskola	200	200	200
Kultur och idrott	20	20	20
Integrerad praktik/svenskundervisning	20	20	20
Summa inom lokala utvecklingsavtal	480	480	785
<i>Övriga insatser</i>			
Kulturmiljövård	10	10	10
Rekrytering av lågutbildade vuxna	5	0	0
IT-baserade läromedel	1,5	0	0
Summa övriga insatser	16,5	10	10

REGERINGSKANSLIET
Finansdepartementet